

INICIATIVA ZA AED

E: info@srce-si.si

W: www.srce-si.si

Datum: 7. 1. 2016

Slovenski reanimacijski svet
slo.reanim.svet@gmail.com

ZADEVA: Pobuda Iniciative za AED št. 17 – Koncept zgodnje zunajbolnišnične defibrilacije v Republiki Sloveniji

Zdravstveni dom Trebnje in Koronarni klub Mežiške doline (KKMD) sta Slovenskemu reanimacijskemu svetu z dopisom št. 1/2016-DMDPŠ z dne 4. 1. 2016 poslala v obravnavo svoj koncept zgodnje zunajbolnišnične defibrilacije. Menimo, da sta koncepta podobna in uporabna za celo državo. Slovenskemu reanimacijskemu svetu predlagamo, da po zgledu KKMD in Zdravstvenega doma Trebnje izdela koncept zgodnje zunaj bolnišnične defibrilacije v Republiki Sloveniji.

K posameznim sklopom koncepta KKMD in Zdravstvenega doma Trebnje dodajamo:

Mreža stalno javno dostopnih AED

Ustrezne mreže stalno javno dostopnih AED so ponekod v Sloveniji že postavljene, vendar je večina slovenskega ozemlja še nepokrita. Da morajo biti defibrilatorji stalno javno dostopni je jasno. Poleg že znanih argumentov za stalno javno dostopnost je potrebno poudariti, da bo dodatno preverjanje časovne dostopnosti AED predstavljalo veliko oviro za dispečersko službo zdravstva. Realizacija Pobude Iniciative za AED št. 14 – Defibrilatorje na ulice, bi v veliki meri rešila problem stalne javne dostopnosti. Na žalost s strani Ministrstva za delo nismo dobili nobene informacije, da bi se stvari premaknile z mrtve točke. Aktivnosti AED baze Slovenije so vezane na sprejem spremembe Pravilnika o organizaciji, materialu in opreми za prvo pomoč na delovnem mestu, ker bo njihova akcija veliko bolj učinkovita po sprejetju sprememb omenjenega pravilnika.

Usposabljanje laikov – prvih pomagalcev

Smiselna je natančnejša definicija laikov. Tudi prvi posredovalci so laiki, zato se ta dva pojma v praksi mešata in prihaja do nesporazumov. Usposabljanje laikov – prvih pomagalcev je po Pravilniku o službi nujne medicinske pomoči prepuščeno lokalni skupnosti. V Sloveniji je dovolj potenciala v prostovoljcih, ki bi bili pripravljene usposabljati laike – prve pomagalce, potrebno pa bi jih bilo ustrezno organizirati in koordinirati. Kjer prostovoljcev ni dovolj, bi

INICIATIVA ZA AED

E: info@srce-si.si

W: www.srce-si.si

morali brezplačno usposabljanje organizirati zdravstveni domovi. Zelo pomemben je način vabljenja na tečaje temeljnih postopkov oživljanja z uporabo AED. Tako kot na Koroškem in v Trebnjem, tudi drugod po Sloveniji ugotavljamo, da je potreben osebni pristop, ker vabljenje na tečaje s pomočjo medijev ljudi ne pritegne dovolj. Slovenskemu reanimacijskemu svetu predlagamo, da na podlagi izkušenj ob Evropskem dnevu oživljanja izdela register prostovoljnih organizacij in zdravstvenih zavodov, ki se ukvarjajo z usposabljanjem laikov – prvih pomagalcev ter spodbuja in koordinira njihovo delo.

Usposabljanje za temeljne postopke oživljanja z uporabo AED v osnovnih šolah

Sistem zgodnje zunajbolnišnične defibrilacije se v Sloveniji v zadnjih letih, kljub številnim težavam, vendarle počasi razvija. Potrebno je izkoristiti vse možnosti za osveščanje in usposabljanje prebivalstva.

Izkazalo se je, da je usposabljanje osnovnošolcev za temeljne postopke oživljanja z uporabo AED zelo koristno. Iniciativa za AED je s pobudo št. 15 predlagala, da se usposabljanje za temeljne postopke oživljanja z uporabo AED vključi v vzgojo za zdravje v okviru primarnega zdravstvenega varstva kot dodatna delavnica za devetošolce. Uvedba dodatne delavnice ne bi pomenila dodatnih stroškov. Vzgojo za zdravje v okviru primarnega zdravstvenega varstva že izvajajo pedagoške medicinske sestre zaposlene v zdravstvenih domovih. Za dodatno delavnico ne bi bile potrebne nove zaposlitve, ker program vzgoje za zdravje plačuje ZZSZ v pavšalu. Dodatno delovno obremenitev bi pedagoške medicinske sestre zmogle opraviti v okviru rednega delovnega časa. Po neuradnih informacijah bo NIJZ pobudo sprejel, zato Slovenskemu reanimacijskemu svetu predlagamo, da usposabljanje za temeljne postopke oživljanja v okviru vzgoje za zdravje v osnovnih šolah uvrsti v koncept zgodnje zunajbolnišnične defibrilacije v Republiki Sloveniji.

Modeli drugih evropskih držav

Slovenskemu reanimacijskemu svetu predlagamo, da pri pripravi koncepta zgodnje zunajbolnišnične defibrilacije uporabi izkušnje drugih evropskih držav, kjer imajo sistem zgodnje zunajbolnišnične defibrilacije že izdelan. Zlasti sta zanimiva projekta fundacije Ticino Cuore (www.ticinocuore.ch) in nizozemski Hartveilig wonen (www.hartveiligwonen.nl).

Organiziranje prvih posredovalcev

V zvezi z organiziranjem prvih posredovalcev je Iniciativa za AED pripravila pobudo številka 16. Koncept ZD Trebnje in KKMD, ki prve posredovalce povezuje s stalno javno dostopnimi AED je mogoče še nadgraditi. Zlasti v mestih bi lahko uporabili potenciale v nekaterih poklicih, kot so varnostniki, redarji, policisti, taksisti. Če bi njihova delovna mesta, ki so zaradi

INICIATIVA ZA AED

E: info@srce-si.si

W: www.srce-si.si

narave dela v glavnem mobilna, opremili z defibrilatorji, bi lahko močno okrepili mrežo prvih posredovalcev. Zelo verjetno bo v zvezi s tem Iniciativa za AED pripravila pobudo.

Označevanje javno dostopnih AED

Zaradi boljše prepoznavnosti predlagamo, da se vse javno dostopne AED v Sloveniji opremi z enakimi tablami. Normativno urejena prometna signalizacija za AED pomeni veliko pridobitev. Prometno signalizacijo za AED se ne bo smelo uporabljati za AED, ki niso stalno javno dostopni, ker bi prihajalo do dezinformacij. Potrebno pa bo veliko naporov, da se bo prometna signalizacija tudi postavila. Tudi v zvezi s tem bo Iniciativa za AED pripravila pobudo.

Peter Kordež

kordez.p@gmail.com

Priloga:

-Koncept zgodnje zunaj bolnišnične defibrilacije Zdravstvenega doma Trebnje

-Koncept zgodnje zunaj bolnišnične defibrilacije na Koroškem